

Kort Bericht

Bij heder woren achter betrekken een van den boven don
Kie, sijn ten huwelijken staat begeven will
moet eerst komen ter Secretarie, omme voor eerst
Plaats gegechtigeyt op middel van trouwen te vol-
doen; ten anderen omme aldaar te verzoeken huwelijks
proclamatiē, in de forme op regel van 6/1 9^e/3:
Kennelyk sy een ijgelyke bidden dat N: jongman of
wedē van hi: geboortigh tot R: sijn selven genegen
is in den huwelijken staat te begeven met N: jonged.
of wedē br: geboortigh tot Fr. indien iemand op een van
beide enige wattige verhindering ~~ziet~~ intē brengen
heeft, komē ten secretarie van de Loosdrecht
Achtern Loosdrecht den: In hoornisse van my als
secretaris.
welke huwelijks proclamatiē bijt met zeyel koit/3 - 3 -
dese huwelijks proclamatiē wert gegeven aan de bie
die deselve publiceert drie sondagen achter een voor
de Lerkrooster, en daar op schryft dese bovenstaande
niewelijks Proclamatiē door my ondergete gerechte
vade, gepubliceert voor de Lerkrooster van de - Loos-
drecht voor de eerste maal den:
voor de tweede maal den:
voor de derde maal den:
Achtern Loosdrecht den: secretaris
Bode van Loos:
voor welke drie placamatiē de Bode ontbrugt/3 - 10 -
na gedane proclamatiē komt een van de Contrahenten
ten met de proclamatiē by den schout deselver vertr
enide, en verzoekt dagh omte trouwen, dagh betekent
synde bestemmen sij twee schepenen, of wel een schout
Op die dagh die bestaant is, komen de contrahenten,
schout secretaris en twee schepenen op de regtbank
Alwaar de contrahenten in handen van den schout
voor af betalen da legot, als naumentige
voor den schout volgens t Reglement /2 - 2 -
de twee schepenen volgens t reglement - - /1 16 -
een secretaris, ~~vermits~~ het reglement, aar niet van
spreekt, en hij dat meeste wort doet teckt syn dagjell/2 - 2 -
Dit alles por het inwoerden sijn, doate
de personen blyven liggen syn trotsch doek
De bedelt ~~wijze~~ na uyt den Peleval/3 - 10 -
schepenen - - /2 - 4 -
na dat de Leger betaall sijn, moet de contrahenten niet
ongedektten hoofde, niet korte Turnierkar(meeftuyt) voer
gelopen want na den lervterit heeft ergh van gro
op segt een bly van allestatie die hy in dit land heeft
Erg: pagina 3. welke de contrahenten lost - - - /3

Formulier omme Rechtsgelezen
Personen, voor Schout en Schee-
penen, en den huwelijkenstaat
te verbinden, en bevestigen.

Gij Brugdegom en Bruydt Luysterlantdaghe
na het geene u van ons Schout en Scheepen
wert voorgehoorden;

Oermits dat den huwelijkenstaat gehuwden genoeglyk
veuerende tegenwoordt, ende lugs van wegens de sonde te broek
opdat gij Brugdegom en Bruydt (die uwe echelyke verbintenis
in Gods Name openlijk alhier in den gerechtszaale voor ons
Schout en Scheepen willet laten bevestigen) oock in uw
herten verseert sijn meught, van de gewijfe sulpe b. o. s.
uwen Bruyde: so hoort uyt den woerde Gods, hoe eerlys o
huwelijkenstaat, gij ondedat hy een intettinge Gods sijn van
bedacht. Daarom hy oock de getrouwde wil eeyen, ende nem
bijstaan, oelicke hij belooft heeft daartegen de hoerendere en
overpeeldere wil hy oordeelen en straffen.

3. Ende eerstelyk salt gij weeten, dat Gott siaden hy hemel ende he
ende alles, wat daar in is, gechapen hadde) den mensche schap
sijn evenbeeld, ende gelykenisse, opdat hy een heer soude
sijn over de dieren der aarde, over de vissen der See, over de
de vogelen des hemels. Ende nadien hadden mensche gechapen
hadde, sprak hij: het en is niet goed dat de mensche alleen ij
ik wil hem een hulpe maken, du by hem ij. Doe liet Gott
heere eenen diepen daap vallen op Icland, inde tijden diepen
Gott nam een van syne ribben, ende sijot de plaatje toe met
Ende Gott de heere schaps een wijf uyt de ribbe, die hy van
mensche nam, ende brachte tot hem. Doe joede mensche
is nu immers een been van mijne vennen ende vreesch van
vleesche, men alle haider man heeten, om dat er van een
nomen is. Daarom sal de man syn vader ende moeder over
syne wijf aan hangen, ende synne moeder over vaders
sijde gij oock niet twijfen o. Den huwelijkenstaat oec
heere overmits hi den Icland synne huwelijk gechapen
Brugge, ende hem tot ewighe woude gegeven heeft; daarm

2

jijnde dat hij noch heden daags eenen yquicke syn hengst omtrent,
selyk als met yne handt voortbrengt. Om vreeswille niet van de stoon
Jesu Christus don elven soos hooghe geraent met yne legen woordighet
gheen, vreue wonder tekenen tot vana in valleien, om daer mede li be-
tuygen, dat den houwelyken staat behoort eerlyk gehouden te werden
by alle, ende dat hij ^{Dm. 13. 14. 15. 16. 17.} vaders en moeders yne hulpe ende by kanst alleys wel
verwijpen, oock wan neer men fulls alderminst is verwaeghtende —

2. Maar opdat gy in desen staat God salighe leven moget, soosfull gy weten
de oorhaaten, om welker wille Godt den houwelyken staat heft in-
set. De corste oorspte is, dat den vader anderen trouwelyk helpe en lufe
in alle dingen, die tot het lyde olyke en ewige leven behooren. De
Andere, datse haare kinderen (die sy drygen sullen) inde waaraalijke
kennisse hied, hem ter eeran, ende tot harer saligheyt opren yng. De
derde, opdat een ygelyk alle ondelykheit ende boef lusten vermijden,
met een goede ende geruste conscientie moge leven: want om nooren
te vermijden, sel een ygelyk man syn eygen wyf hebben, ende een ygelyk
wyf haaren man. Alsoo dat alle die tot haare jauren gekomen
syn, ende de gaven der onthoudinge niet en hebben, na het bevel
Gods schuldigh ende verbonden syn hen tot den houwelyken staat,
na Christelyke ordeninge, met weeten ende wille harer onceren,
ofts voogheden, ende vrienden, te begiven: op dat de tempel ^{go}
dat is ons lichaam, niet verontreyngt werde; Want soemar
den tempel Godt schendet, dien sal Godt schenden.

3. Daarna salt gy weeten, hoe hem den tegenstaen anderen
na Gods woort schuldigh is te houden.
Eerstalijk salt gy man weeten, dat u Godt geset heeft als een hoofd
des wijs, op dat gij na uwen vermogen verstandelijc leydende,
soudet onderwijsen, troosten ende beschermen, gelijk het hoofd het
lichaam regect. Ha gelijc als Christus dat hoofd wist heeft, doest
en bystand syn gemeynte is, Doenden salt gy uwe nieuwou-
liefhebbien als in eygen lichaum, gelijk als Christus syn gemeynte
lof genad heeft: gijfull niet better tegens haer syn, maar lyca
woonen met verstant, ende da vrouwe, als den swakkeren vate,
haare care geven: aangesien dat gy mede even der genade der
Levens sijt, op dat u gebet niet verhindert werde. Ende nadien
het Gods bewijs, dat den man int' haet, gij aan phyne, yn broek
zoblysal, soosfull gy vrouwelyc ende neutelyc in uwen Goddeyken
beraep arsyden, op dat gy u huygespre niet Godt ende mit eer
daarheit mogt ondenhouden, ende ook wat daer vereuen haet
om den moet drafftigen mede te doelass.

Daergelyksalit gy Vrouwe weeten, hoe gij u na den woord
Godt houden salt tegen uwen man: Gy salt uwen welle, oock
man lief hebben, eerst ende vreken, oock hem gehooran in alle
alle dingen, die recht ende billick syn, also uwen rege, gelijk
het lichaam den hoofde, ende de gemeynte Christus inderdaagine is.

yfult een beschuldiging getragten over uwen man, maar thilff gij
daar ic enre gemaakt waarna daer een idem te hulpe, En daer een
west godt tot Eva, ende in haer persoon tot niet gan, die vrouwe lyke gescreuen
gesproeuen; uwen wille sat den man onderdaenigh syn. Dic oordenant gij
sult gij niet wederstaan, maar veel eer van gebode godt, ende der heyligen
vrouwen exampel navolgen, welke godt betrouwden, ende waren haare
mannen erderdaenigh: gelijkerwys sara Johanna is gewest haare
huysewelt Abraham, hem noemende haaren Heere. Gij sult ook uwen
man in alle goede ende oecchte dingen behulpghissen, op uwe huyshuise
goede acht hebben, ende in alle tucht en eerbaerheit, sonder veral
pracht wandelen, op dat gij den anderen een grot exampel des tugt-
icheyt meugt geven.

Daarom ~~sult~~ gij bruydegom en bruydt naden gij verstaan te blyve
godt den vrouweken staetinge dat heeft, ende wat u daar in van hem
besoeken is, sijt gij des sinte ende willent, inden heyligen staet alfo
te leeven, gelijk gij haer voor ons betuyft, ende begeert dat deselve
uwen vrouweken staet bevestiget werde!

Antwoort Ic.

Ie neeme ic (schout) schepenen, (en alle die haer vergadert sijt)
getuygen, dat er geen wette lyke verhondering voorgekomen is.
Ende naden het dan recht ende behoelyk is, dat uwe facte gevuld
werde, so wille onse Heere godt u voorzien, het welke hij u geroep
heeft, leverdigen, ende u beginst syn in deu name des heeren, die vrou-
ende aarde geschenken heeft.

Geeft malkanderen toe regterhandt.

N: Bekint gij hier voor godt, voor ons, (ende voor dagens en nacht
tegenwoordigh syn) dat gij genomen hebt, ende neemt tot uwe en-
te lyke huyse onwe N: hier tegenwoordigh, haer belevende, dat gij
nummermeer sult verlaaten, haer liefte hebben, ende trouwelyk te u
verhouden, als een getrouwe, ende godvredende man synne wette lyke
we schuldighit; dat gij ook heylighelyk met haer leuen wilt, haer
trouwe ende gelooche houdende in alle dingen, na uytwyzen des heyligen
Euangelie. Antwoort Ic.

N: Belast gij hier voor voor godt, voor ons, (ende voor die geene die haer
tegenwoordigh syn) dat gij genomen hebt, ende neemt tot uwen en-
te man, N: hier tegenwoordigh, welken gij belooft genoefcam te syn,
te dienen ende te helpen, hem nummermeer te verlaaten, neglych te
hem te leuen, hem trouwe ende gelooe in alle dingen te houden
soewijc een oroom ende getrouwe huyse onwe haer wettelijken
schuldighit, na uytwyzen des heyligen Euangelie. Antwoort Ic.

Des voorster barmhertigheit, die ic door synne genade tot den
heyligen staet des vrouwekhs beroppen heeft, verbonden in
rechte liefe ende trouwe, ende geue a synen Degen.

AMMELD.

15

Kort Formulier omme Kromesijen
Memorieliste, en andere gejutens voor
- schout en Schepenen in den Huiswijk
Staat te bevestigen.

By N^r. Brugdegom, en N^r. Bruijt aangeglycht
na het geene ic van ons Schout en Schepenen wert voorge-
houden.

Opdat ey Brugdegom en Bruijt, die u in godes Name openlyk voor
ons in den huwelijken staet wilt laten bevestigen) ~~oec~~ verzoent in
meucht, dat hooft den eerlyke gehuweden Zegent en bisschop in haer
kruije, daer en tegens hooverdore en overpeeldore straf, soo wester-
igt den woerde Gods, dat hooft, nadat hy den mensche geschapen hadde,
een ribbe nam uyt Adam, daer uyt Eva schapende siem ter vrouwe, was
omme oock Adam syde, dat den man syn vader en moeder sal verlaten
en syn wijf aan hanen, en die twee sullen een vleesch syn (Dok heeft
Heere Christus den huwelijk staet willen verheerlyken, oec syne tegen-
woordigheit, giften, en wonderteeken en de bruyflost tot Anna in Val-
lea, omme den gehuweden te bewissen, dat hy hen behulpzaame wesen
wil.)

Maar opdat gy in desen staet godseligh leven meugh so horet de oorka-
len om welke hooft deselve heeft inflekt, eerstelyk op dat malckanderen
getrouwelyk helpen en bijstaan sondet, ten anderene op dat gy alle on-
zegheyt, en bose lusten sondet vermijden, Want om leevryg-
te vermijden sal een ygelyk man, syn eygen wijf, ende een
ygelyk eyff haaren eygen man hebben, so dat alle die tot lan-
schen gekomen syde De gaven der onthoudinge niet habben,
na Gods ewel schuldigh sijn, haer na christelyke ordeninge niet wil
en will haer onderen, verghe de oec vrienden, in den huwelijken
staet te begeeren.

Duarr nu salt gy weten hoe hem den een tegens den anderen
gedragen sel.

Christelyk salt gy man weetien, dat hoewel gy het heeft en
vooght der vrouwe sijt, gy eyder niet bitter tegens haer syn
maar haer niet verstant ~~overstaan~~ regste, troest
beschermre moet, haer als den swaessen vate huare mo-
gevrije, ende nadien het Godt lieue is, dat den man niet haer
sijt aan selijns syn broot eten sel, so salt gy waertijc
u bevoer waernisse, en aroede op dat ey u niet elke
hoofd en de niet een maugt viderhouden, ende den armen
niet daadelen.

Insgelyke sult gy vrouwe weten, dat gy(n)aven wortde tot
uwen wetteykhen man moet liefhabben, eeran, ene son
die in alle eerlyke en billijke dingen gehoorfaam syn. Alue
Gode/syde tot Dua, ende in haer tot alle vrouwen, wiens
wel sal dan meer onderdaenigh syn. verdere sult gy op uw
nughoudinge goede aght nemen onde in alle tugt en eer
daar heyt lieven.

Daarom sij bruydegom en bruydt, sijt gy gesint omme
gelyk ic voorgelesen is, also te lieven, en begeert gij
daar op in den newelyken staat bevestiget bewaren.

ANTWOORT Ja.

Ic neeme ic schoutjen scheepen, en alle toe hier
tegenwoordigh sijt, dat gelijker dat er een wettige
verhinderingh voorgeloecht is.

Geeft mitkanderein de Regterhand

tot den N. Bekent gy hier voor Gode, voor ons, (ende voor die hier
Bruydegom, tegenwoordigh sijt), dat gy neemt tot uwen wetteykhen
vrouw N. hier tegenwoordigh, ende dat gy haer num
mer sult verlaten, maar altyd liefhabben en trouwe hou
den sult gelyk gy schuldigh sijt volgens Gods woort.
Insgelyks sy N. Bekent gy hier voor Gode, voor ons,
(ende voor die hier tegenwoordigh sijt) dat gy neemt
tot uwen wetteykhen man N. hier tegenwoordigh, hem
belevende nummer meer te sellen verlaten, hem altyd
gehoorfaam te sellen sijn, gelyk gy schuldigh sijt
volgens Gods woort. ANTWORT Ja.

De Gode en Vader die uleden tot den
staat geroepen heeft verbunde uleden
met rechte liefde, ende trouwe en
geve uleden jeppen Zeegek.

ANNE.

Extract uyt het Formulier des Huwelijks
omme Roomsgesinde, Remonstrant, en
andere gehintens voor schout en scheepen
inden huwelijken staet te bevestigen.

Gij N. Bruijdegom, ende gij N. Bruylt, naden u wyt hoe
woort konelyk is, dat Godt om haerrije te vermyden den
huwelijken staet ingestelt heeft, ende dat hij om over-
spel te vermyden, begeert heeft dat een ygelyk man syr-
wyff, ende een ygelyk myfshaaren man hebben sal, den
perlukken gehuwedene sijnen Zegen, daer en tegen den haer-
dens en overspeelders, werltlyke, tijdelyke, en eeuwige straf
toegegende, begeert gij wettelyk met den anderen inden
huwelijken staet verbonden te werden.

ANTWOORT Ja.

Ik neeme u (schout) en scheepen (en alle die hier
tegenwoordighijt, tot getuigen, dat er geen wettige
verhindering voorgekomen is.

Geeft malkanderen de Regh-
terhandt.

Ist den ^{tot die} Bruijdegom.
Gij N. Bekent gij hier voor Godt, voor ons, ende voor
die geene die hier tegenwoordighijt syn) dat gy neemt tot
uwe wettelyke huysvrouw N. hier tegenwoordighijt,
dat gij haer nimmermeer sal verlaten, maar altydt
liefhebben en trouwe houden sal, gelijk gy schuldbij-
sijt volgens Gods woort. **ANTWOORT Ja.**

Tot die
Bruijdt
Gij N. Bekent gij hier voor Godt, voor ons, (ende voor de
geene die hier tegenwoordighijt syn) dat gij neemt tot uwen
wetteykken man, N. die hier tegenwoordighijt is, hem be-
vende nimmermeer te sullen verlaaten, maar dat gij hem
altydt gehoorzamen, liefhebben, en trouwe houden sal
gelijk gij schuldighijt volgens Gods woort.
ANTWOORT Ja.

De Godt en Vader aller genade, die Ulieden
desen huwelijken staet geroepen heeft, verbi-
de Ulieden met recht te leefde ende trouwe
ende geve Ulieden synen Zegen, **ANTWOORT**